

خپلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

یکشنبہ ۱۴ فبروری ۲۰۲۱

ولي الله ملکزی

بنخه او سياسي واکمني

آيا بنخه رښتيا هم يواځې د کور او گور لپاره پيدا ده؟ آيا نر پوره انسان دی او بنخه په خلقت کې نیمگړې او په ذهنیت کې له سړي څخه کمه دی؟ آيا قرانکریم نر ته په يوه لهجه او بنخې ته په بل ډول خطاب کوي؟ آيا بنخه د نر په شان، سياسي شعور او درایت نه لري؟ آيا د حضرت پیغمبر (ص) میرمنې د هغه مشاورې او د اسلامي امت معلماني نه وې؟ حقیقت خو دا دی چې قرانکریم د دی ټولو پوښتنو ځواب د بقرې په سورت کې ورکړی او جالبه دا ده چې په ځینو صحیحو حدیثونو کې د بنخې مقام او حیثیت، له سړي څخه لوړ او غوره بلل شوي دي.

لمړنی نر انسان، آدم (ع) له کرنګیدلي خټې او کودې څخه پيدا شوی مگر اولنی بنخه (حواء) د هماغه له پښتې څخه پيدا ده. دوی ته د ستر خالق لمړنی بلنه او امر، د برابرې په لهجه وو (اسکننُ أَنْتَ وَرَوْجُكَ الْجَنَّةَ - ته او بنخه دی دلته په جنت کې و اوسئ) د نهې کلمه هم دواړو ته په مساوي ډول وه (وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ - تاسو دواړه دی بوتې ته مه نژدې کیرئ) او بیا چې دواړو خبره ونه منله، نو له جنت څخه د وتلو او مخکې ته د کوزیدولو امر يواځې بنخې ته نه وو، بلکې دواړو ته وو (وَفَلْنَا اهْبِطُوا - نو مور ورته وویل چې دواړه ښکته شئ) او په بل ځای کې ورته په یو رنگ اخطار او خبرداری ورکوي (پام کوئ چې ابلیس ستاسو دواړو گډ دښمن دی) نو دلته څرگندیري چې بنخه انسان دی، برابر انسان او پوره انسان. هغه له نر سره په عقیدې، عمل، دندې، شعور، ثواب او گناه کې یو برابر ده.

په قرانکریم کې د الرجال (سړي) په نوم سورت نشته، خو په پنځمې سپیاري کې د النساء (میرمنې) په نوم سورت راغلی دی. د حضرت مریم پاک لمنی او مورولی ته د درناوي له امله، په قران شریف کې یو سورت د هغې په نوم، نومول شوي دي. د النمل په سورت کې د حضرت سلیمان د میرمنې، بلقیس چې د یمن پاچې (ملکه) وه، په تفصیل سره د هغې د سياسي پوهې، واکمنی او عسکري قیادت یادونه شوې ده. د الله تعالی په سپیڅلي کتاب کې د فرعون د ایماندارې میرمنې (آسیه)

د ژورې پوهې او فرعون ته په سیند کې د نیول شوي ماشوم (حضرت موسی) د ژوندي ساتلو او نه وژلو مشوره ذکر شویده چې د هغې د ذکاوت بیلگه ده.

زه (ملکزی) شرعي عالم نه یم، بلکې په یو عربي هیواد کې مې د تاریخ او ژورنالیزم فاکولته لوستي او مازې له عربي ژبې سره اشنا یم. څرنګه چې د شرعي احکامو بیانول او فتوی صادرول د دین د قدرمنو عالمانو او مفتیانو ځانګړتیا ده، نو زه دلته د څو تاریخي پېښو په یادوني بسیا کوم. د پیغمبر صیب، مشرہ میرمن، حضرت خدیجه تاجره وه، کشره میرمن، حضرت عائشه یوه تکره معلمه او د دوه زرو صحیحو احادیثو حافظه وه او منځنۍ میرمن، ام سلمه یوه هوبنیاره مشوره وه.

د هجرت په شپږم کال د حدیبیې د صلحې / سولې په مهال د قریشو استازو پیغمبر (ص) ته د مکې د ننوتلو اجازه ورنکړه. د عمرې د اداء کولو په نیت یې له خپلو اصحابو څخه وغوښتل چې همدلته مالونه حلال او د سر وپښتان کم کړي. ګڼ شمیر صحابه په غوسه او حاضر نه شول چې سمدستي د رسول الله خبره ومني، نو حضرت پیغمبر خپه او ستومانه خپلې کیردۍ ته ننوت. میرمن پې (أم سلمه) مشوره ورکړه چې یا رسول الله تاسې د خیمې د باندې خپل وپښتان کم او مال قرباني کړه بیا وګوره چه څه کیري؟ د یوې بڼځې د ګټورې مشورې له برکته، ستونزه حل شوه او ټولو اصحابو په بیرې او پښیمانی سره د هغه په پل، پل کښنود او د سر وپښتان یې وخریيل.

د ځواکمن عباسي خلیفه، هارون الرشید میرمن او د حضرت پیغمبر د کاکا کړوسی، زبیده بنت جعفر د هغې ستړې ویالې مهندسه وه چې په خپل شخصي لګښت یې عرفات او مکې ته د روانو اوبو ویاله تیره او د حاجیانو ستونزه حل شوه. په ۱۲۳۴ میلادي کال کې د سلطان شهاب الدین غوري د یو باوري قومندان او ملګري (التمش) لور، رضیه سلطانه لمرنۍ مسلمانې او په هډ پښتنه بڼځه وه چې په ډهلي او د هندوستان په زیاترو سیمو یې څلور کاله پاچاهي وکړه. په ترکیه کې تانسو چیلر، په پاکستان کې بی نظیر بوتو، په بنگله دیش کې خالده ضیاء او شیخه حسینه واجد او د سنگاپور اوسنۍ ولسمشره، حلیمه یعقوب هغه بیلګې دي چې په اسلامي نړۍ کې د میرمنو سیاسي وړتیا او ظرفیت په ګوته کوي. په هندوستان کې د دیوبند مشهورې اسلامي مدرسې په ټولټاکنو کې د اندرا ګاندي ملاتړ وکړ او په پاکستان کې ځینو سني اسلامي ګوندونو د پوځي دیکتاتور مارشال ایوب خان په خلاف، د فاطمه جناح په څنګ کې ودریدل چې یوه شیعې وه.

د ملګرو ملتونو د غړو هیوادونو شمیر ۱۹۵ ته رسي چې د ۱۹ هیوادونو موجوده مشرانې یې بڼځې دي. د پیرنګیانو ملکه (الیزابت) چې د کامنولټ د هیوادونو مشره هم ده، د نړۍ تر ټولو ځواکمنه میرمن ګڼل کیري. له امریکا، چین او جاپان وروسته، جرمني څلورم نړیوال اقتصادي ځواک دی

چې ۷۲ کلنه بڼه، انګیلا مارکل یې له تیرو شپاړلسو کالو راهیسې مشري په غاړه لري. د هوساینې، خوشحالی او بڼه ژوند د نړیوالو لسو معیارونو له مخې، فنلنډ د نړۍ نیکمرغه هیواد دی چې صدراعظمه یې یوه پنځه دیرش کلنه ځوانه ده او (سنا مارین) نومیږي. د ټولې نړۍ په کچه، د کورونا د وژونکي وایرس سره تر ټولو بريالی مبارزه د نیوزیلنډ ځوانې صدراعظمې (جاسندا آرډرن) وکړه چې هغه هم ۳۹ کلنه ده او لا واده نلري. د یادونې وړ ده چې نوموړې دوه کاله وړاندې، په دوو جوماتونو کې د یو پنځوس تنو شهیدانو قاتل، سپین پوستي ترهګر وبللو او له مسلمانانو سره یې بې دریغه خواخوږي او همکاري وکړه.

د پورتنۍ لنډې تاریخي څیړنې په پایلې کې ویلای شو چې بڼه عورت نه دی کوم چې د شرم ځای ته ویل کیږي، بلکې هغه د کرامت، شخصیت او عزت څښتنه ده. بڼه بڼکلا او موسکا ده، خو حوره نه ده چې یواځې د میره د جنسي خواهشاتو وسیله وګڼل شي. دین او قانون دواړه هغې ته حق ورکوي چې د خپل ګډ ژوند پریکړه پخپله وکړي. پلار او ورور نه شي کولای چې خپله لور او خور د هغې له موافقې پرته چا ته په زور نکاح کړي یا یې په بدو کې ورکړي. جنت د پلار په ځای، د میندو د قدمونو لاندې دی. سړي نه شي کولای چې ورینمین لباس واغوندي او سره زر استعمال کړي، مګر د میرمنو لپاره حلال دي ځکه چې بڼه د عاطفي سرچینه او د سکون او رغون ځلی دی. که څوک غواړي چې د جنده جنده بریتونو د یو ډاکټر په ځای، د خپلې ځوانې میرمنې، لور او ننگور درملنه په یوې بڼخینه ډاکټرې وکړي، نو خپلو لونیو او خویندو ته دی اجازه ورکړي چې تعلیم وکړي. ماهري بڼخینه طبيباني به د انسانانو ژوند او وینې خوندي کړي او تکره بڼخینه بڼوونکي به یو با احساسه نسل وروزي چې افغانستان بنیرازه او د سیالانو سیال کړي.